

 > Άποψη

Γιατί υπάρχει η ανάγκη ενός «ΚορώναDeal»

Μετά το τέλος της πανδημίας ο κόσμος δεν θα είναι ίδιος. Σίγουρα η χώρα μας θα είναι διαφορετική

Του Αργύρη Αργυριάδη*

[Δείτε επίσης: Οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 σε παιδιά από χαμηλά κοινωνικοοικονομικά στρώματα](#)

Όσα συμβαίνουν τις τελευταίες ημέρες αυξάνουν δραματικά τις πιθανότητες να αντιμετωπίσουμε τη μεγαλύτερη ύφεση παγκοσμίως μετά το 1929. Η προβλεπόμενη πτώση του ΑΕΠ των μεταβιομηχανικών κοινωνιών προκαλεί ίλιγγο. Σε ελάχιστο χρονικό διάστημα θα μετράμε απώλειες όχι ενός πολυετούς παγκοσμίου πολέμου, αλλά ενός διαπλανητικού. Με μεγάλο ηττημένο τον πλανήτη γη.

Στην Ελλάδα ειδικότερα, η χρονική συγκυρία της πανδημίας έρχεται να επιβεβαιώσει προκαταλήψεις περί ... δίσεκτου έτους. Τώρα που έπρεπε να βγούμε από την υφεσιακή στενωπό της περασμένης δεκαετίας μπαίνουμε πιο μέσα «μέχρι τα μπούνια». Ωσάν να έχουμε

πέσει σε κινούμενη άμμο από το 2009. Κάθε φορά που ετοιμαζόμαστε για το μεγάλο βήμα κάτι μας τραβάει πιο κάτω. Συνέβη το 2015 συμβαίνει και σήμερα...

Τι μπορούμε, όμως, να πράξουμε για να αποφύγουμε τον πνιγμό; Η σημερινή κυβέρνηση απολαμβάνει της εμπιστοσύνης της συντριπτικής πλειοψηφίας των πολιτών. Άλλωστε, είναι αναμενόμενο σε συνθήκες κρίσης όλοι να προσβλέπουμε στους έχοντες την εξουσία να βρουν λύση στα προβλήματά μας. Τούτη τη φορά, όμως, η αποδοχή της κρατικής εξουσίας είναι σαφώς μεγαλύτερη, ακόμη και μετά την απαγόρευση της άσκοπης κυκλοφορίας στους δρόμους. Τούτο πιστώνεται στους σημερινούς κρατούντες. Στον ίδιο τον πρωθυπουργό και στους συνεργάτες που εκείνος επέλεξε – τόσο σε πολιτικό όσο και τεχνοκρατικό επίπεδο – για να μας βγάλουν από την πρωτοφανή κρίση.

Υπάρχουν αστερίσκοι για την ακολουθούμενη πολιτική; Προφανώς. Ιδίως στον τομέα της οικονομίας χωράει πολύ μεγάλη κουβέντα για δύο κεντρικές επιλογές. Πρώτα πρώτα το helicopter money (ήτοι η αθρόα διανομή επιδομάτων των 800€) έχει σύντομο ορίζοντα. Τα καύσιμα του ελικοπτερου σύντομα θα τελειώσουν και με τα συγκεκριμένα επιδόματα δεν θα έχουμε βουλώσει ούτε τις πρώτες τρύπες από ένα καράβι που χτύπησε στα βράχια. Ο αντίλογος στην ανωτέρω επιλογή είναι διττός.

Πρώτον η διανομή δεν γίνεται με όρους αναλογικότητας αλλά ισοπεδωτικής ισότητας (δηλαδή θα έπρεπε να δίνονται περισσότερα σε εκείνους που τα έχουν ανάγκη και λιγότερα σε εκείνους που ουδόλως η συγκεκριμένη παροχή αλλάζει το status της καθημερινότητάς τους).

Δεύτερον στερούνται αναπτυξιακού προσήμου. Τα δισεκατομμύρια ευρώ που θα δαπανηθούν στο πλαίσιο αυτό (ουδείς γνωρίζει μέχρι σήμερα το ακριβές ύψος) δεν επαυξάνουν την πρωτογενή και αντανακλαστική οικονομική δραστηριότητα (δεν επαυξάνουν δηλαδή τον κοινωνικό πολλαπλασιαστή). Τα χρήματα αυτά είτε θα αποθεματοποιηθούν – λόγω της κρίσης – είτε θα πάνε στην κατανάλωση ειδών super market (στο ίδιο πλαίσιο πανικού που ήδη κυριαρχεί).

Ειδικό Ταμείο

Τι θα μπορούσε να γίνει; Προφανώς τα χρήματα αυτά ή το μεγαλύτερο μέρος αυτών θα έπρεπε να διοχετευθούν σε ένα Ειδικό Ταμείο εκτάκτου ανάγκης που σε πρώτη φάση θα στόχευε στην άμεση – κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων – κατασκευή μονάδων εντατικής θεραπείας είτε στα υφιστάμενα νοσοκομεία είτε σε εκείνα που έχουν κλείσει τα τελευταία χρόνια και αποτελούν κουφάρια (η Θεσσαλονίκη έχει τουλάχιστον τρεις τέτοιους χώρους). Στο Ταμείο αυτό θα μπορούσαν να συγκεντρωθούν και πόροι (δωρεές) ιδιωτών – με έκτακτα φορολογικά κίνητρα – ώστε να μπορέσουμε το επόμενο δίμηνο να είμαστε έτοιμοι για την αντιμετώπιση ακόμη και του πιο δυσμενούς σεναρίου (πόσω μάλλον που υπάρχουν σήμερα επιστημονικές φωνές για επανάληψη του φαινομένου το φθινόπωρο).

Τα χρήματα αυτά, θα επιτύγχαναν πολύ μεγαλύτερο πολλαπλασιαστική (νέες θέσεις εργασίας στα νοσοκομεία, αγορές πρώτων υλών, οικοδομική δραστηριότητα κλπ) για την κοινωνία.

Ακόμη και μετά την κατασκευή των απαιτούμενων μονάδων εντατικής θεραπείας (η χώρα μας υστερεί στο συγκεκριμένο τομέα ασχέτως πανδημίας) οι κρατικοί πόροι που απελευθερώνονται σήμερα – λόγω της de facto κατάργησης του Συμφώνου Δημοσιονομικής Σταθερότητας και της άρσης των μεταμνημονιακών επιταγών – πρέπει να διοχετευθούν στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων και όχι σε άκριτες και αντιαναπτυξιακές φοροαπαλλαγές. Μην λησμονούμε ότι και πριν την έλευση της πανδημίας οι οικονομικοί δείκτες στη χώρα μας ουδόλως επιβεβαίωναν την τακτική των φοροαπαλλαγών του καλοκαιριού. Το τελευταίο τρίμηνο του 2019 παρουσίαζε δυσεξήγητη στασιμότητα σε βασικούς τομείς της οικονομίας ενώ αντιθέτως αναμένονταν σημαντική αύξηση.

Η δεύτερη κεντρική επιλογή που χρήζει επανεξέτασης είναι η «τραπεζική απουσία». Το ίδιο το κράτος βάζει πλάτη σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά (έστω «πετώντας χρήματα με το ελικόπτερο»). Οι τράπεζες; Ουδείς βέβαια περιμένει να πετάξουν χρήματα αλλά όλοι περιμένουν να βάλουν πλάτη. Και η απόφαση περί αναστολής καταβολής μόνον κεφαλαίου για μερικούς μήνες σε τοκοχρεωλυτικά δάνεια δεν δείχνει να έχουν αντιληφθεί την κρισιμότητα των στιγμών.

Συνεπώς, το ίδιο το κράτος οφείλει να παρέμβει. Και μόλις προχθές παρενέβη στις συμβάσεις leasing (μειώνοντας τη δόση κατά 40%). Το ίδιο οφείλει να κάνει για το σύνολο των δανείων και των πιστωτικών καρτών. Επίσης, οφείλει να παρέμβει στο χάος που δημιουργείται με τις μεταχρονολογημένες επιταγές. Πώς θα τις πληρώσουν επιχειρήσεις που είναι κλειστές και μάλιστα κατόπιν κυβερνητικής εντολής;

Μετά το τέλος της πανδημίας ο κόσμος δεν θα είναι ίδιος. Σίγουρα η χώρα μας θα είναι διαφορετική. Τα μνημόνια και τα σύμφωνα σταθερότητας μπαίνουν στο χρονοντούλαπο της ιστορίας. Όχι χάρη στους εγχώριους πολιτικούς κουτσαβακισμούς αλλά γιατί τα ... «έφαγε ο κορωνοϊός».

Ωστόσο, ένα new deal απαιτείται για να κάνουμε restart ως οικονομία μόλις η πανδημία τελειώσει. Ένα “coronadeal” αποτελεί αδήριτη ανάγκη...

*Δικηγόρος Παρ’ Αρείω Πάγω (www.alf.gr)

Γράψτε το σχόλιο σας

[Συναγερμός στο Μίσιγκαν των ΗΠΑ: Κατέρρευσαν δύο φράγματα – Άνθρωποι εγκαταλείπουν τα σπίτια τους](#)